

LÄNSSTYRELSEN

Göteborgs och Bohus Län
Planeringsavdelningen

DELBESLUT I

1974-09-16
rek + mb

11.121-653-71

Kommunstyrelsen i Kungälv kommun
Kommunstyrelsen i Göteborgs kommun

Förklarande av delar av Göta och Nordre älvs dalgångar som naturreservat

I en till länsstyrelsen 1966-03-02 inkommen framställning hemställde dåvarande Kungälv stad om att ett å karta närmare angivet område kring Göta och Nordre älvs dalgångar skulle förklaras som naturreservat.

Sedan det sålunda framlagda förslaget med vissa gränsändringar diskuterats vid sammanträde i Kungälv 1966-12-15 med representanter för berörda kommuner samt med markägare inom området, förordnade länsstyrelsen i resolution 1967-01-17 med stöd av 11 § naturvårdslagen om förbud att utan länsstyrelsens tillstånd vidtaga vissa åtgärder som skulle strida mot syftet med den planerade reservatbildningen. Förbudet gällde till 1970-01-15. Besvär över länsstyrelsens förordnande lämnades av Kungl Maj:t utan bifall 1969-04-11.

På framställning av dåvarande Ytterby kommun ändrade länsstyrelsen genom beslut 1969-01-31 gränserna för det interimistiskt skyddade området varvid vissa delar av fastigheten Kastellegården 1:1 undantogs från skyddet. Härigenom nåddes bättre överensstämmelse med det då upprättade förslaget till generalplan för kommunen.

Genom beslut 1970-01-15 förlängde länsstyrelsen giltighetstiden för det interimistiska förbudet till 1973-01-15. Besvär över beslutet om förlängning lämnades av Kungl Maj:t utan bifall 1970-08-27.

Utredningar och förhandlingar rörande intrångsersättning åt markägare och sakägare inom det planerade reservatet har företagits. Överenskommelse om intrångsersättning eller intrångsersättning har efter hand träffats med ett flertal berörda markägare.

Genom föreläggande 1972-12-13 har länsstyrelsen med stöd av 5 § naturvårdskungörelsen samt 5 § naturvårdslagen lämnat de markägare, med vilka länsstyrelsen intill nämnda tidpunkt inte nått överenskommelse om ersättning, tillfälle inkomma med erinringar samt anmäla anspråk på ersättning eller inlösen. I anledning härav har erinringar och ersättningsanspråk inkommit från ett tiotal markägare. Länsstyrelsen har i brev till dessa klargjort sin inställning i aktualiserade frågor.

På uppdrag av länsstyrelsen har botaniska och zoologiska inventeringar företagits. Ansenliga vetenskapliga värden har därvid dokumenterats (B Brinkhoff, O Persson 1968: Inventering av högre djurlivet i Göta och Nordre älvs dalgång, H Andersson 1970: Biologisk inventering av Göta och Nordre älvs strandområden).

Naturvårdsrådet har vid sammanträde 1973-10-30 tillstyrkt den planerade reservatbildningen.

Kommunstyrelsen i Kungälv kommun har vid sammanträde 1973-02-07 tillstyrkt bildandet av reservatet.

Området domineras av åker och ängsmark svagt sluttande ner mot älvens stränder. Lövskog förekommer på vissa ställen. Särskilt kan nämnas lövskogen vid Ulvesund med bland annat vackra hasseldungar. Ur botanisk synpunkt är et planerade reservatet av stort intresse med en riklig och varierande flora, Flera intressanta växtfynd har gjorts inom området. De sankängsmarkerna närmast älven är mycket gynnsamma för fågellivet. Området utgör häckningsplats för flera sällsynta arter såsom gräshoppsångare och kärrsångare. Utöver områdets vetenskapliga kvalitéer äger det planerade reservatet landskapliga skönhetsvärden av stora mått. Den på de flesta ställen lättillgängliga naturen gör området särskilt attraktivt för det rörliga friluftslivet.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen som naturreservat de områden som på närslutna karta (Bil A) avgränsats med streckad linje (--) och som ej markerats med prickmönster.

Beslutet omfattar de i bilagda förteckning (Bil B) upptagna fastigheterna eller delar därav. Länsstyrelsen har beträffande dessa träffat överenskommelser med ägarna om inlösen eller intrångsersättning. Övriga områden inom avgränsningslinjen, vilka på kartan (Bil A) markerats med prickmönster, har länsstyrelsen samtidigt härmed jämväl förklarat som naturreservat (delbeslut II, 1974-09-16).

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att de föreskrifter som upptagits i bilagda förteckning (Bil C) skall gälla för reservatet.

Talan mot detta beslut föres genom besvär hos Konungen. Besvärsskrivelsen skall tillställas jordbruksdepartementet Fack, 103 20 Stockholm 16, och skall ha inkommit dit inom tre veckor från den dag klaganden fått del av beslutet.

Klaganden bör tydligt ange det beslut som överklagas, den ändring däri som yrkas samt lämna uppgift om sin adress.

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I styrelsens sammanträde deltog landshövdingen och ledamöterna Gösta Andersson, Olof Larsson, Åke Linder, Göran Axell, Bertil Thorburn, Åke Norling, Kjell A Mattsson och Gunnar Gustafsson.

I den slutliga handläggningen deltog även t f länsrådet Lennart Grönberg, t f förste länsassessorn Carl-Otto Lindberg, t f naturvårdsdirektören Anders Thorslund, länsarkitekten Frans Scherman, överlantmätaren Sven Bergentz samt byrådirektören Karl-Axel Jansson, föredragande.

Erik Huss

Carl-Axel Jansson

Bil B

Fastighetsförteckning tillhörande länsstyrelsens delbeslut I, 1974-09-16

Rödbo socken, Göteborgs kommun

Elleröd 1:2

Grimsås 1:2, 1:4, 2:1

Göd.dered 1:2-1:4, 1:200, 1:202, 3:1

Hakered. 1: 2-1:3

Jänserås 2:2-2:6

Maggered 1:3

Stranängen 1:1

Säve socken, Göteborgs kommun

(tidigare belägna inom Ytterby socken, Kungälv kommun)

Kastellegården 1:7 (tidigare 1:8)

Kastellegården 1:9-1:12 (tidigare 1:12-1:15)

Kastellegården 1:16 (tidigare 1:42)

Kastellegården 1:19 (tidigare 1:272)

Ytterby socken, Kungälv kommun

Ulvesund 1:3-1:7

Ormo 3:1

Tega Västergård 2:3, 2:6-2:7

Tega Mellangård 4:3

Kastellegården 1:1, 1:33-1:36, 1:143, 1:236-252, 1:255-1:257, 1:286

Stadsäga 171 (Tjuvholmen)

Bil C

Föreskrifter för naturreservat kring Göta och Nordre älvs dalgångar i Göteborgs och Kungälv kommuner

- A Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet.

Det är förbjudet

- 1 att uppföra nybyggnad med undantag för sådan som erfordras för jordbrukets och skogsbrukets behov
- 2 att utan länsstyrelsens tillstånd uppföra ny brygga, anlägga båthamn eller anordna uppläggningsplats för båtar
- 3 att anordna upplag annat än för jordbrukets eller skogsbrukets behov
- 4 att utan länsstyrelsens tillstånd utföra schaktning, muddring, fyllning eller tippning med undantag för mindre åtgärder föranledda av pågående jordbruks- eller skogsdrift
- 5 att utan länsstyrelsens tillstånd anlägga nya vägar med undantag för tillfälliga vägar i samband med skogsdrift
- 6 att utan länsstyrelsens tillstånd framdra luftledningar vilka erfordrar resande av mer än en stolpe annat än för jordbrukets eller skogsbrukets tillfälliga behov
- 7 att uppsätta stängsel annat än för jordbrukets och skogsbrukets behov
- 8 att utan länsstyrelsens tillstånd avverka trädbestånd huvudsakligen innehållande ek, bok, lind, lönn eller alm med en diameter överstigande 25 cm i brösthöjd
- 9 att utan länsstyrelsens tillstånd utföra plantering eller sådd av tall och gran på tidigare icke barrskogsbevuxen mark
- 10 att utan länsstyrelsens tillstånd utföra besprutningar med kemiska bekämpningsmedel annat än för åkerbrukets behov
- 11 att använda oljehaltigt material med undantag av oljegrus som dammbindningsmedel på vägar
- 12 att bedriva jakt efter rovfåglar, andfåglar, vadare och korp inom de delar av reservatet, som ligger mellan gamla vägbron (till Fästningsholmen) och Bohusbanan
- 13 att i kommersiellt hänseende använda marken för annat än jordbruk eller skogsbruk eller på väsentligen annat sätt än som pågick vid beslutet om naturreservat.

- 14 För bebyggda fastigheter mindre än 3 000 kvadratmeter, för Kastellegården 1:254 samt för de delar av fastigheter, som är särskilt avgränsade på kartor över reservatet, gäller endast föreskrifterna under punkterna 4 och 12. För dessa fastigheter och områden gäller dessutom förbud att utan länsstyrelsens tillstånd uppföra nybyggnad annat än för jordbrukets eller skogsbrukets behov.

B Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tala visst intrång

- 1 Förvaltaren av naturreservatet skall äga rätt dels att - utan kostnad för eller ersättning åt markägare - genom lämpliga hävdåtgärder såsom slåtter, röjning eller anordnande av betning trygga öppethållandet av kulturmarkerna, då i förekommande fall markägare eller arrendator själv ej vidmakthåller sådana bruksformer, dels att anordna stängselpassager för att underlätta allmänhetens strövmöjligheter.
- 2 Förvaltare skall äga rätt att till förhindrande av nedskräpning inom reservatet uppsätta toaletter och uppsamlingskärl för papper och avfall,

C Föreskrifter enligt 7 § naturvårdslagen rörande vård och förvaltning

Området, i den utsträckning det består av fastigheter i enskild, ecklesiastik eller kommunal ägo, skall förvaltas och vårdas av skogsvårdsstyrelsen i länet. Ingående kronomarker och av staten förvärvade fastigheter skall förvaltas av domänverket. Skötsel- och dispositionsplan för naturreservatet skall upprättas av respektive förvaltare och underställas statens naturvårdsverk och länsstyrelsen för godkännande. Reservatet skall utmärkas med skyltar enligt naturvårdsverkets anvisningar. Skyltarna skall ha av länsstyrelsen godkänd text.

D Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Det är förbjudet

att gräva upp växter
att medföra ej kopplad hund
att tälta eller ställa upp husvagn
att göra upp eld
att framföra motorfordon eller terrängmotorfordon på vägar angivna som gångstråk eller promenadvägar
att rida, annat än på härför särskilt anordnade och markerade ridstigar.